

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/29/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200213
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8016200213.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Ing. O. A., bytom I. XX, XXX XX I., právne zastúpený JUDr. Mikulášom Buzgóom, advokátom, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Slovenskému pozemkovému fondu, Búdková 36, 817 15 Bratislava, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/10/2016-130 zo dňa 31. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením podľa § 249 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) zamietol ako nedôvodnú žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobca domáhal, aby správny súd rozhodol o povinnosti žalovaného konať vo vzťahu k žalobcovi, oprávnenému z reštitučného konania v zmysle rozhodnutia Okresného pozemkového úradu v Kežmarku č. 116-2/2005-JUDr. Kb zo dňa 28.01.2005 podľa dodatku č. 116-5/2005 zo dňa 23.08.2005 a dodatku zo dňa 03.11.2005 č. 116/6/2005 do výšky náhrady z dôvodov podľa § 4 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), za nehnuteľností, ktoré neboli vydané a ktoré pre nemožnosť vydania podľa § 16 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. boli ohodnotené znalcom Ing. A. K. v znaleckom posudku č. 30-STR/2006, znalcom Ing. A. A. v znaleckom posudku č. 08/2007 s následným ocenením vydaným Obvodným pozemkovým úradom v Kežmarku č. 116-2-2005 JUDr. Kb zo dňa 10.06.2008 v sume 90.922,29 € a z toho dôvodu je žalovaný povinný so žalobcom uzavrieť zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia.

2. Správny súd konštatoval, že podanej žalobe v zmysle žalobcom formulovaného petitu nie je možné vyhovieť. Podľa názoru správneho súdu žalovaný postupuje v súlade so zákonom a jeho konanie nemožno hodnotiť ako nečinnosť. Žalovaný nemá v tomto štádiu konania, vzhľadom na návrh žalobcu a

nároky tam uplatňované, možnosť rozhodnúť o náhrade za nehnuteľnosti nevydané v reštitúcii z dôvodu ich zániku, keďže o ich vrátení v takom rozsahu, ako to požaduje žalobca, nebolo príslušným správny orgánom právoplatne rozhodnuté.

3. List Obvodného pozemkového úradu v Kežmarku č. 116-6/2005 zo dňa 03.11.2005 nemožno považovať za rozhodnutie, ktorým by malo dôjsť zákonným spôsobom k rozšíreniu rozsahu nárokov žalobcu na poskytnutie náhrady za nevydané pozemky, ako o nich bolo rozhodnuté dňa 28.01.2005 rozhodnutím č. č. 116-2/2005-JUDr. Kb. Tento list nemá znaky správneho rozhodnutia a nemôže tak byť podkladom pre konanie žalobcu - správny orgán v ňom autoritatívnym spôsobom neurčil rozsah nehnuteľností, ktoré v reštitučnom konaní zo zákonných dôvodov nie je možné vydať oprávnenej osobe, aby bolo možné na jeho základe rozhodnúť o poskytnutí náhrady za takto nevydané pozemky žalovaným.

4. Rovnako nemožno tento list považovať za opravu skoršieho rozhodnutia zo dňa 28.01.2005, za opravu tzv. písárskej chyby či zrejmej nesprávnosti, keďže týmto listom došlo k podstatnej zmene rozhodnutia vo vzťahu k rozsahu priznaného reštitučného nároku. Takáto zmena rozhodnutia nemôže byť považovaná za opravu správneho rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku, keďže nehnuteľnosti doplnené týmto listom neboli predmetom skoršieho rozhodnutia zo dňa 28.01.2005, neboli v ňom spomenuté, neriešil sa ich právny stav, t. j. ich doplnením nešlo len o opravu formálnej chyby v písaní (za takúto opravu možno považovať napr. list správneho orgánu zo dňa 23.08.2005, ktorým došlo k oprave čísla parcely v rozhodnutí).

5. Správny súd tak konštatoval, že súčasný postoj žalovaného nemožno považovať za nečinnosť, t. j. za situáciu, kedy by správny orgán z vážnych dôvodov nekonal o nárokoch žalobcu, keďže z uvedeného vyplýva, že o nároku žalobcu v rozsahu, ako to požaduje žalobca, nie je možné rozhodnúť. Ak žalobca trvá na uzavretí dohody o poskytnutí náhrady za nevydané pozemky vrátane nehnuteľností uvedených v liste správneho orgánu zo dňa 03.11.2005, je zrejmé, že týmto nárokom žalobcu žalovaný nemôže vyhovieť. Žalovaný je oprávnený konať vo vzťahu k poskytnutiu náhrady a k uzavretiu dohody v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 229/1991 Zb. v spojení s príslušným nariadením vlády SR č. 237/2010 Z.z. len v rozsahu nároku žalobcu stanovenom rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Kežmarku zo dňa 28.01.2005 č. j. 116-2/2005 - JUDr. Kb. v spojení s opravou vykonanou listom zo dňa 23.08.2005, pri určení hodnoty za tam uvedené nevydané nehnuteľnosti. Skutočnosť, že žalobca sa nezúčastňuje na rokovaní so zástupcami žalovaného, jeho opakované námietky vo vzťahu k ponúkaným pozemkom, či námietky čo do rozsahu poskytnutej náhrady, či iné konanie žalobcu, ktoré má za následok, že doposiaľ nedošlo k uzavretiu dohody a vysporiadaniu nárokov žalobcu nemožno pričítať ako nečinnosť na strane žalovaného.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 a § 168 S.s.p. tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, lebo žalobca nemal úspech a žalovanému nevznikli dôvodne vynaložené trovy, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

7. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca kasačnú sťažnosť, pretože nesúhlasí so záverom správneho súdu, že žaloba nie je dôvodná. Sťažovateľ napádal možnosť správnej aplikácie právnej normy o nečinnosti, keď skutkový stav preukazuje iný stav činnosti, resp. nečinnosti žalovaného pri aplikácii práva, ako to učinil krajský súd. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd síce aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho interpretoval. Sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd mu nedoručil vyjadrenie žalovaného k žalobe a z toho dôvodu krajský súd porušil jeho procesné práva.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie krajského súdu považuje v celom rozsahu za správne, zákonne a spravodlivé.

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 452 a nasl. S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenu osobou,

včas a jej podanie je prípustné, jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 242 ods. 1 S.s.p. žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

Podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia správny orgán kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

10. K pojmu nečinnosť orgánu verejnej správy kasačný súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžnč/3/2011 zo dňa 27.10.2011, podľa ktorého „...Nečinnosť správneho orgánu ako nezákonný a negatívny jav nastáva vtedy, keď správny orgán vo veci nekoná (je pasívny), aj keď podľa zákona je povinný konať. V prípadoch, keď obsahom príslušnej právnej normy je povinnosť správneho orgánu konať, je nečinnosť nezákonná a protiprávna. Je v hrubom rozpore so zásadou zákonnosti vo verejnej správe.

Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa teda rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných prieťahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom návrhu na začatie konania tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (k tomu pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 225/08, sp. zn. III. ÚS 282/08, sp. zn. III. ÚS 70/09 - www.concourt.sk)....“

11. K nečinnosti orgánu verejnej správy kasačný súd ďalej uvádza, že predpokladom nečinnosti je vždy jej protiprávnosť. Protiprávnosť znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou konať. Takáto povinnosť vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia, pretože pôsobnosť orgánov verejnej správy vrátane lehôt, v rámci ktorých sa má táto realizovať, je v zásade upravená v zákonnej forme. V začatom administratívnom konaní môže mať nečinnosť viacero podôb. Orgán verejnej správy môže zostať úplne nečinný tak, že prestane v plnom rozsahu konať. Ďalej môže orgán verejnej správy síce konať, ale líknavo a s dlhými časovými odstupmi medzi jednotlivými úkonmi. Judikatúra vyhodnotila za nečinnosť aj také konanie orgánu verejnej správy, ktoré zahŕňa vykonávanie nezmyselných a neúčelných úkonov.

12. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol ako nedôvodnú žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Ako vyplýva z obsahu spisu rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Kežmarku, správneho orgánu oprávneného na konanie o reštitučných nárokoch právnej predchodkyne sťažovateľa č.j. 116-2/2005 - JUDr. Kb. zo dňa 28.01.2005 v zmysle dodatkov a opráv jej ako oprávnenej osobe neboli vydané nehnuteľnosti zapísané v PK vl. č. 629 k. ú. Z., parc. č. 8488/8488, pozemok spolu so stavbami, mlynom, domom a dvorom ako zastavanou plochou z dôvodu, že tieto boli vo vlastníctve inej fyzickej osoby, resp. budovy so súčasťami a príslušenstvom na týchto nehnuteľnostiach boli zlikvidované. Ich vydanie preto nebolo možné. Následne listom č. 116-5/2005 zo dňa 23.08.2005 príslušný správny orgán oznámil opravu chyby v písaní, a to tak, že v časti B/ Budovy opravil označenia parc. 8488/88488 na správne označenie 8488/8488. Ďalším listom č. 116-6/2005 zo dňa 03.11.2005 opravil chyby v písaní tak, že v časti B/ Budovy doplnil ďalšie riadky a označil ďalšie parcely s číslami, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie, výrok teda rozšíril o ďalšie tri nehnuteľnosti, a to o parcelu č. 8496/2, kultúra - pila/TTP, výmera 175 m², parcelu č. 8495, kultúra - mlynský náhon/ost. plocha, výmera 1165 m², parcelu č. 8490, kultúra - mlynský náhon/TTP, výmera 2917 m².

13. Opravené údaje z listu č. 116-6/2005 zo dňa 03.11.2005 však ani podľa názoru kasačného súdu

nemožno považovať za iné zrejme nesprávnosti a už vôbec nie za chyby v písaní, resp. počítaní, pretože v tomto liste v časti B/ Budovy doplnil ďalšie riadky a označil ďalšie parcely s číslami, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie. Žalovaný tak doplnil výrok rozhodnutia 116-2/2005 - JUDr. Kb. zo dňa 28.01.2005 o ďalšie nehnuteľnosti. Takýto spôsob rozhodovania o reštitučnom nároku však kasačný súd považuje za nesúladný so zákonom. V prípade, že správny orgán zistil, že nerozhodol o celom reštitučnom nároku malo byť o týchto nehnuteľnostiach rozhodnuté v samostatnom konaní ukončenom samostatným rozhodnutím vo veci.

14. Ustanovenie § 47 ods. 6 Správneho poriadku umožňuje bez použitia opravného prostriedku vykonať nápravu chýb, ku ktorým došlo pri vyhotovovaní písomného rozhodnutia. Takáto oprava je možná len vtedy, ak ide o chyby v písaní, počítaní alebo o iné zrejme nesprávnosti. Inou zrejmovou nesprávnosťou by mohla byť napríklad absencia niektorých identifikačných údajov účastníkov. Svojou povahou ide o technické chyby formálneho charakteru, ktoré nemenia podstatu, zmysel a obsah rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu nemožno list č. 116-6/2005 zo dňa 03.11.2005 považovať za opravu rozhodnutia zo dňa 28.01.2005, pretože týmto listom došlo k podstatnej zmene rozhodnutia vo vzťahu k rozsahu priznaného reštitučného nároku.

15. Žalovaný viackrát oznámil sťažovateľovi stanovisko svojho nadriadeného orgánu o tom, že nemožno akceptovať list č. 116-6/2005 zo dňa 03.11.2005 (napadnuté rozhodnutie), ktorým malo dôjsť k oprave pôvodného rozhodnutia zo dňa 28.01.2005, keďže tento list nemôže byť považovaný za opravné rozhodnutie. Žalovaný tak nemohol akceptovať rozšírenie nároku sťažovateľa vo vzťahu k nehnuteľnostiam uvedeným v tomto liste. Vzhľadom na uvedené žalovaný správne vyzval sťažovateľa na uzavretie dohody o poskytnutí náhrad výlučne vo vzťahu k nehnuteľnostiam v zmysle rozhodnutia č. 116-2/2005-JUDr. Kb zo dňa 28.01.2005 s dodatkom č. 116-5/2005 zo dňa 23.08.2005. Sťažovateľ s takýmto postupom nesúhlasil a trval na pôvodnom návrhu. K dohode medzi sťažovateľom a žalovaným tak nedošlo. Na základe uvedeného postupu žalovaného je zrejme, že v konaní nečinný nebol, práve naopak činný bol a vyzýval sťažovateľa na ďalší postup. Skutočnosť, že žalovaný nekoná podľa predstáv sťažovateľa sama o sebe neznamená, že žalovaný je v konaní nečinný, resp. dopúšťa sa nezákonného konania. V konaní žalovaného nemožno nájsť podľa názoru kasačného súdu prvky protiprávnosti.

16. Na námietku nedoručenia vyjadrenia k žalobe sťažovateľovi kasačný súd uvádza, že vyjadrenie žalovaného neobsahovalo žiadnu novú skutkovú a ani právnu argumentáciu, ktorú žalovaný nepoužil v administratívnom konaní, ale iba opakovane uviedol rovnaké skutočnosti, ktoré má žalobca k dispozícii. Krajský súd zároveň v napadnutom rozsudku z vyjadrenia žalovaného k žalobe nevychádzal, resp. nevzal ho ako základ pre svoje rozhodnutie. Z uvedeného dôvodu kasačný súd námietke nevyhovel.

17. Po preskúmaní veci sa kasačný súd stotožnil so záverom krajského súdu, že podanej žalobe v zmysle sťažovateľom formulovaného petitu nemožno vyhovieť, a preto v danej veci nebola preukázaná nečinnosť žalovaného. Ani vznesené námietky sťažovateľa neboli spôsobilé podporiť jeho záver o nesprávnom rozhodnutí krajského súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto najvyšší súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 S.s.p. zamietol.

18. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

19. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.